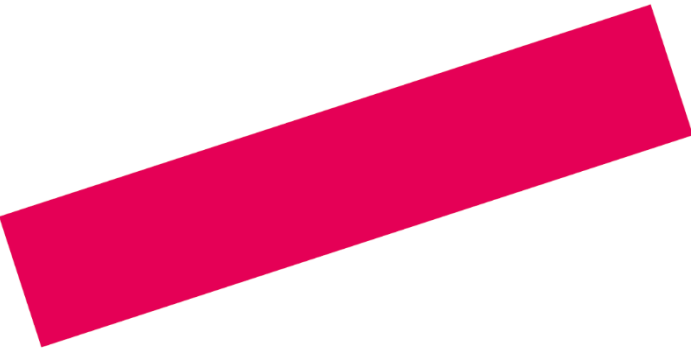

INSCHRIJVINGSREGLEMENT 2025-2026 VOOR DE OPLEIDING MASTER PHYSICIAN ASSISTANT

regeling rondom aanmelding, inschrijving, herinschrijving
en uitschrijving voor het studiejaar 2025-2026

Onderwerp	HAN Kader inschrijvingsreglement 2025-2026	
CvB besluitnr.		
Positief advies studentgeleding MR		
Vaststellingsdatum		

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
BEGRIPSBEPALINGEN EN AFKORTINGEN	4
1 AANMELDING EN INSCHRIJVING: ALGEMENE BEPALINGEN.....	5
1.1 Aanmelden via Studielink.....	5
1.2 Aanmeldingsdatums.....	10
1.3 Startgarantie.....	10
1.4 Inschrijving per 1 september 2025 of 1 februari 2026	11
1.5 Tussentijdse inschrijving	11
1.6 Aanmelding door internationale studenten	11
1.7 Aanmelding als extraneus.....	11
1.8 Annulering aanmelding	12
1.9 Inschrijven na een bindend negatief studieadvies (BNSA) en switchen van opleiding	12
2 COLLEGEgeld	13
2.1 Algemene bepalingen	13
2.2 Wettelijk collegegeld	13
2.3 Instellingscollegegeld	14
2.4 Hoogte examengeld extranei	14
2.5 Internationale studenten	14
2.6 Betaling collegegeld en administratiekosten.....	14
2.7 Restitutie collegegeld	15
3 HERINSCHRIJVING EN BEËINDIGING INSCHRIJVING	16
3.1 Herinschrijving.....	16
3.2 Beëindiging inschrijving	16
4 KLACHTEN EN BEZWAREN.....	18
5. Bijlage 1	
Landelijk instroomeisen voor toelating bij Masteropleidingen Physician Assistant.....	19

INLEIDING

In dit reglement staan de regels over de aanmelding, inschrijving, herinschrijving en beëindiging inschrijving die gelden voor de opleiding Master Physician Assistant van de HAN University of Applied Sciences voor het studiejaar 2025-2026.

Aanmelding en inschrijving

Aanmelding is niet hetzelfde als inschrijving. Een aankomend student die een opleiding wil volgen, moet zich om te beginnen *aanmelden*. Daarna volgt het proces waarbij bekeken wordt of de aanmelder toelaatbaar is – voldoet de aanmelder aan de vooropleidingseisen, zijn alle documenten in orde etc. Daarbij wordt aangeraden van de mogelijkheden aan studiekeuzeactiviteiten van Mijn Match gebruik te maken, indien van toepassing. Ook moet de aanmelder een doorlopende digitale incassomachtiging afgeven. Het collegegeld wordt geïncasseerd in de eerste maand van inschrijving. Pas als alles rond is, kan de aanmelder daadwerkelijk als student worden *ingeschreven*. Dit onderscheid is belangrijk om te weten bij het lezen van dit reglement.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 staan de algemene regels voor het aanmelden. In hoofdstuk 2 zijn de inhoudelijke eisen waaraan de aanmelder moet voldoen voor inschrijving voor een masteropleiding, inclusief eventuele selectieprocedures beschreven.

In hoofdstuk 3 staan de bepalingen over het collegegeld en in hoofdstuk 4 is de uitschrijving herinschrijving geregeld. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 duidelijk gemaakt hoe en waar klachten of bezwaren kunnen worden ingediend.

Contact

Vragen over aanmelden, (her)inschrijven en uitschrijven, kan de student stellen aan ASK HAN. Contactgegevens staan op han.nl/contact.

Contractonderwijs

Dit reglement geldt niet voor inschrijving voor post-hbo opleidingen of cursussen of onderwijs dat op andere manier geldt als contractonderwijs. De regels die daarbij wel van toepassing zijn bij inschrijving, zijn opgenomen op de overeenkomst die zij hebben gesloten met de HAN en in de algemene voorwaarden die op basis van de overeenkomst van toepassing zijn.

BEGRIPSBEPALINGEN EN AFKORTINGEN

Aanmelder	Persoon die overweegt zich in te laten schrijven voor een opleiding aan de HAN, of die zich heeft aangemeld, maar van wie de inschrijving nog niet is afgerond.
Aanmelding	Een verzoek tot inschrijving voor een opleiding aan de HAN.
Academiedirecteur	Degene als zodanig is benoemd en die leiding geeft aan een academie van de HAN.
BNSA	De student die in het eerste studiejaar niet genoeg studiepunten haalt of bepaalde tentamens niet haalt, ontvangt een bindend negatief studieadvies (BNSA). Met als gevolg dat de student moet stoppen met de opleiding.
College van bestuur	Instellingsbestuur van de HAN.
Collegegeld	Het collegegeld bedoeld in artikel 7.43 en verder van de WHW, dat een student jaarlijks dient te betalen.
Commissie Toelatingsonderzoek	Commissie die beoordeelt (namens het College van Bestuur) of de aankomend student geschikt is om de opleiding te volgen.
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs.
Extraneus	Persoon die aan de hogeschool tentamens en examens mag afleggen maar geen hoorcolleges of vakoefening mag volgen of begeleiding ontvangt. Meer informatie is terug te vinden in het <u>Studentenstatuut</u> .
HAN	HAN University of Applied Sciences.
Herinschrijver	Een student die staat ingeschreven aan een opleiding bij de HAN of al eerder stond ingeschreven aan een opleiding van de HAN en zich opnieuw laat inschrijven bij de HAN.
Inschrijving	Een inschrijving bedoeld in artikel 7.32 van de WHW voor een opleiding aan de HAN.
Instellingscollegegeld	Het collegegeld bedoeld in artikel 7.46 van de WHW, dat een student die niet in aanmerking komt voor wettelijk collegegeld dient te betalen en is of wordt voldaan voor elk studiejaar dat de student door het instellingsbestuur voor een opleiding is ingeschreven.
Mijn Match	De studiekeuzeactiviteiten of het matchingstraject bedoeld in artikel 7.31b, eerste lid van de WHW, dat beoogt inzicht te geven in de geschiktheid van de aankomend student voor de gekozen opleiding en het daarbij te verkrijgen advies bedoeld in artikel 7.31b, derde lid van de WHW .
Opleiding	De opleiding Master Physician Assistant.
Postpropedeutische fase	De hoofdfase van een bacheloropleiding; het gedeelte van de opleiding die volgt na het propedeutisch examen.
Student	Degene die als student als bedoeld in artikel 7.34 van de WHW is ingeschreven voor een opleiding aan de HAN.
Studiejaar	Het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar.
Studiekeuzeadvies	De HAN brengt ten aanzien van elke student die zich heeft aangemeld en die heeft deelgenomen aan de studiekeuzeactiviteiten (Mijn Match), een studiekeuzeadvies uit.
Studielink	De gemeenschappelijke aanmeld- en inschrijffapplicatie van de hogescholen, de universiteiten en DUO.
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
WSF2000	Wet op de studiefinanciering 2000.

1 AANMELDING EN INSCHRIJVING: ALGEMENE BEPALINGEN

1.1 Aanmelden via Studielink

Aanmelding

Alle MPA-opleidingen in Nederland hebben de taak om alle toegewezen gesubsidieerde opleidingsplaatsen in te vullen voor de start van een nieuw studiejaar en bij meer aanvragen te komen tot een redelijke verdeling van de beschikbare opleidingsplaatsen. Deze procedure is daarom door het Landelijk Opleidings-Overleg van de MPA tot stand gekomen. Als HAN volgen wij deze landelijk afgestemde procedure.

Een van de instrumenten die hiervoor gebruikt wordt is het landelijk aanmeldportaal. Via dit portaal kunnen opleidingsplaatsen voor een student PA worden aangemeld door de werkgever die de opleidingsplaats heeft. Het landelijk MPA aanmeldportaal is te vinden op <https://zorgmasters.nl/aanmeldportaal/mpa/>.

De onderstaande procedure beschrijving omvat de afspraken die gemaakt zijn over het aanmeldportaal en de wijze van toewijzing van de plaatsen. De procedure wordt jaarlijks binnen het LOO-MPA geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd.

AANTAL BESCHIKBARE (GESUBSIDIEERDE) OPLEIDINGSPLAATSEN

Het aantal subsidieplaatsen wordt vastgesteld door de ministers van VWS en OCW. In het Capaciteitsplan 2024-2027 wordt aangegeven dat een uitbreiding van het aantal opleidingsplaatsen gewenst en noodzakelijk is. Het aantal opleidingsplaatsen voor Physician Assistant stijgt conform het voorstel in het capaciteitsplan vanaf september 2025 in twee stappen met 36 plaatsen tot een totaal van 286 in het jaar 2027. De verdeling van het aantal opleidingsplaatsen over de hogescholen gebeurt onder regie van de Vereniging van Hogescholen.

	2025	2026
Hanze Hogeschool	50	50
Hogeschool Rotterdam	60	60
Hogeschool Utrecht	64	65
Hogeschool InHolland	39	44
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	66	67
totaal	279	286

AANMELDING STAP 1: CENTRALE AANVRAAG VOOR OPLEIDINGSPLAATS

Werkgever of medisch specialisten van ziekenhuizen en andere instellingen voor gezondheidszorg, alsmede huisartsen/ praktijkhouders kunnen een opleidingsplaats voor physician assistants aanmelden via het portaal via het aanmeldportaal. Ze maken kenbaar dat ze voornemens zijn een of meerdere PA's op te leiden. De aanmelding is kosteloos en kan desgewenst door de aanmelder ingetrokken worden.

1.	De werkgever ¹ , (of een vertegenwoordiger van de werkgever ²) die een student PA wil opleiden maakt dat via een aanmelding in het landelijke portaal https://zorgmasters.nl/aanmelden kenbaar. Via het portaal moet gekozen worden voor een samenwerking met één van de vijf hogescholen met een MPA opleiding per aangevraagde opleidingsplaats. Een aanmelding kan NIET door een kandidaat worden gedaan. De aanmelding is GEEN INSCHRIJVING voor de master PA. Tot 1 januari kan een aanmelding worden gedaan voor dat betreffende kalenderjaar.
2.	De aanmelder maakt een account aan waarmee later de ingevoerde gegevens van de individuele aanmeldingen in te zien zijn.
3.	Per aangemelde opleidingsplaats ³ wordt een aantal gegevens ingevuld. Voor aanmelding van meerdere opleidingsplaatsen binnen een instelling wordt bij voorkeur per werkplek/ per specialisme een aanmelding ingevoerd.
4.	Bij de aanmelding worden gegevens over aanmelder (contactgegevens), en over de werkplek, specialisme, gevraagd, én voor hoeveel kandidaten er plaats is. Het is niet mogelijk om nadere gegevens over de kandidaat/ kandidaten in het aanmeldportaal in te vullen, de gegevens worden door de betreffende hogeschool opgevraagd.
5.	Na invulling van de noodzakelijke gegevens in het portaal kan een keuze gemaakt worden voor de hogeschool waar de kandidaat bij voorkeur wordt opgeleid. Dit gebeurt door in een keuzemenu op het icoon van de hogeschool van voorkeur te klikken. Per aanmelding kan slechts voor één hogeschool worden gekozen.
6.	De ingevoerde gegevens over de aanmelding en de datum van aanmelding worden automatisch naar de hogeschool van keuze doorgestuurd.
7.	De aanmelder krijgt een automatisch bericht dat de aanmelding is verstuurd naar de hogeschool van keuze. Hierin wordt aangegeven dat de aanmelding niet betekent dat er al een plaats beschikbaar is; dit wordt bepaald door de hogeschool. Ook staan in dit bericht de contactgegevens van de gekozen hogeschool.
8.	Wanneer bij het portaal dubbele aanmeldingen worden ontvangen (een werkgever meldt een zelfde opleidingsplek bij meerdere hogescholen aan), dan worden deze door de beheerder van het portaal verwijderd. De beheerder stuurt de aanmelder en de betreffende hogescholen hierover een e-mail. De aanmelder moet de opleidingsplek dan opnieuw aanmelden en voor één hogeschool kiezen.
9.	De aangeleverde gegevens van de aanmelding voor elk studiejaar worden in een databestand per hogeschool opgeslagen tot de start van het studiejaar waarin wordt gestart. Na het eerste LOO-MPA overleg kan aan de beheerder worden doorgegeven van welke aanmeldingen de start van de opleiding een jaar later gaat worden (vanwege wachtlijsten). Zo blijft de aanmelddatum behouden. De beheerder geeft hiervoor op aanvraag de lijst met aanmeldingen door via het LOO.
10.	Gelijk met het wissen van de oude gegevens van een collegejaar dat is gestart (vanwege privacy mogen die niet worden bewaard) wordt een nieuw aanmeldingsjaar toegevoegd in het portaal.

AANMELDING STAP 2: AANMELDING BIJ DE HOGESCHOOL VAN KEUZE

11.	Vanuit het portaal worden de aanmeldingen automatisch per e-mail doorgestuurd naar de gekozen hogeschool.
12.	De MPA opleiding van de betreffende hogeschool neemt de aanmeldingen over op een eigen lijst op volgorde van datum en tijd van aanmelding via het landelijk portaal.

¹ De werkgever is degene die de student in dienst neemt.

² Of namens de werkgever gemandateerd. (van het leerhuis, P&O, stafdienst etc.).

³ Een opleidingsplaats is de werkplek waar een student of meer studenten tot PA worden opgeleid. Het is vaak een afdeling of praktijk.

AANMELDING STAP 3: CONTACT HOGESCHOOL EN BEOORDELING OPLEIDINGSPLAATS

13.	De opleiding neemt contact op met de aanmelder (contactpersoon) en controleert of de gegevens van de aanmelding compleet en correct zijn ingevoerd. Zo nodig wordt aanvullende informatie gevraagd.
14.	De opleiding vraagt bij de aanmelder aanvullende gegevens op ⁴ over de opleidingsplek, de beoogde opleider(s)/ leermeester(s), de mogelijke kandidaat student en eventueel voor de administratie benodigde informatie.
15.	De opleiding controleert of de opleidingsplek voldoet aan de volgende criteria: • De zorginstelling verleent individuele gezondheidszorg in de domeinen Medisch Specialistische Zorg, Eerstelijns, Verpleeg- en Verzorgingstehuizen of een instelling voor GGZ. • De zorginstelling is toegelaten op grond van de WTZA en er geen beperkingen of voorwaarden van kracht zijn, met betrekking tot de praktijkopleidingsplaats, die direct verband houden met de individuele gezondheidszorg die de zorginstelling verleent. • De zorginstelling draagt zorg voor een opleidingsplan waarbij in de combinatie van de leerwerkplek aangevuld met door de zorginstelling georganiseerde stages het behalen van de eindkwalificaties van de opleiding mogelijk zijn. • Het praktijkopleidingsplan en de faciliteiten binnen de praktijkopleidingsplaats maken het mogelijk dat de student in opleiding tot PA de competenties kan realiseren in samenhang met het binnen-schoolse onderwijs, de stages en het werkplekleren. • De zorginstelling heeft een kenbare visie op de positie en de rol van de physician assistant binnen de instelling.
16.	Wanneer de betreffende opleidingsplek door de opleiding niet geschikt wordt bevonden wordt dit door de opleiding doorgegeven aan de contactpersoon van de aanmelding.
17.	Indien een beoogd opleider(s)/ leermeester(s) is/zijn aangegeven wordt gecontroleerd of deze voldoen aan de voorwaarden voor opleider/begeleider. Zo nodig wordt hiervoor aanvullende informatie opgevraagd. Wanneer een opleider/ leermeester niet geschikt wordt bevonden wordt dit door de hogeschool aan de werkgever doorgegeven.
18.	De opleiding geeft informatie over het vervolg van de aanmeldprocedure, in het bijzonder de beschikbaarheid van een gesubsidieerde opleidingsplaats, het moment waarop een kandidaat moet zijn gevonden, en de gevolgen voor de plaatsing wanneer niet tijdig een kandidaat wordt aangemeld ⁵ .

AANMELDING STAP 4: TOETSING TOELATINGSKRITERIA KANDIDAAT

Een kandidaat is in principe toelaatbaar wanneer deze beschikt over een bachelor diploma van een opleiding in de sector gezondheidszorg en minimaal 2000 uur relevante werkervaring heeft opgedaan in de directe patiëntenzorg. Kandidaten die een in omvang (aantal uren), breedte van het programma en niveau van expertise (NLQF6) een met een bachelor vergelijkbaar diploma hebben behaald kunnen soms met een assessment toegelaten worden

⁴ De manier waarop de hogeschool de gegevens opvraagt en verwerkt is aan de betreffende hogeschool.

⁵ Wanneer in principe toelaatbare kandidaten nog een assessment moeten doen kan de hogeschool een termijn bepalen waarbinnen de OK assistent, anesthesie medewerker en verpleegkunde A (en anderen die daarvoor in aanmerking komen) waarin het assessment moet zijn afgerond.

mits aan de overige voorwaarden wordt voldaan. Dat geldt bijvoorbeeld voor kandidaten met een CZO diploma Operatie Assistent of Anesthesie Medewerker.

(zie bijlage 1.)

1.	Indien een kandidaat ⁶ is geselecteerd dan dient dit te worden doorgegeven door de werkgever aan de betreffende hogeschool. De hogeschool zal contact opnemen met deze kandidaat om te bepalen of de kandidaat voldoet aan de toelatingscriteria. Voor kandidaten met een buitenlands diploma kan een Nuffic waardering van het diploma worden vereist.
2.	Naast de door OCW en VWS gestelde criteria wordt hierbij het document <i>Landelijke voorwaarden voor toelating MPA opleiding</i> en de instroomschema's als leidraad gebruikt.
3.	Wanneer via de bovengenoemde wegen voor de opleiding nog onduidelijkheid bestaat over de toelaatbaarheid van de kandidaat of de kwaliteit van de opleidingsplek wordt met de collega's uit het LOO-MPA overlegd. Dit kan tijdens een regulier overleg of via een mail aan de andere MPA opleidingen. Daarbij kan tevens worden afgesproken of aanvullende eisen moeten worden gesteld (bv assessment, werkervaring etc.).
4.	Indien een kandidaat een assessment moet doen wijst de opleiding op de mogelijkheid van een assessment bij Bureau Lancae of een eventueel ander bureau ⁷ dat een assessment levert waarbij het niveau vergelijkbaar is met de standaard van Lancae.
5.	De kandidaat of de instelling maakt een afspraak voor het assessment.
6.	Aan een assessment zijn kosten verbonden. Die zijn voor rekening van de werkgever en/of kandidaat, niet voor de hogeschool.
7.	De kandidaat spreekt met het assessmentbureau af hoe de uitslag van het assessment naar de hogeschool wordt gestuurd (via Lancae of via de kandidaat). Bij voorkeur krijgt de hogeschool binnen drie weken na het assessment de uitslag ervan.
8.	Afwijzing: Wanneer de kandidaat niet toelaatbaar is neemt de hogeschool zowel met de kandidaat als met de werkgever hierover contact op.
9.	Het besluit of een kandidaat wel of niet toelaatbaar is wordt door de hogeschool genomen.
10.	Stapelaar: wanneer de kandidaat eerder een <i>bekostigde</i> masteropleiding in Nederland heeft afgerond kan door de werkgever of de kandidaat in het croho register worden nagegaan of er sprake is van de <i>MPA als tweede bekostigde master in de sector gezondheidszorg</i> . Dat kan met het Croho nummer (dat op het diploma staat) via <i>RIO Register</i> (voorheen Croho register). Stapelaars binnen de sector gezondheidszorg betalen (verhoogde) instellingscollegegeld (zie RIO of vraag na bij DUO of de kandidaat inderdaad als stapelaar wordt gezien) ⁸ . Hun werkgevers hebben geen recht op de subsidie van VWS en werkplaatsgelden.
11.	Als de kandidaat een stapelaar is wordt de werkgever door hogeschool geïnformeerd over het collegegeld van de MPA opleiding en het ontbreken van de subsidies wanneer een kandidaat volgens DUO wordt gezien als stapelaar.

⁶ Kandidaat afkomstig uit Nederland

Een aanmelder met een officieel Nederlands woonadres en een burgerservicenummer (BSN) is verplicht om zich met een DigiD aan te melden in Studielink. Wanneer de aanmelder nog geen DigiD heeft, wordt geadviseerd dit tijdig aan te vragen. Het duurt minstens vijf werkdagen voordat de aankomend student zijn DigiD ontvangt.

Kandidaat afkomstig uit het buitenland

Een aanmelder met een woonadres in het buitenland kan geen gebruik maken van DigiD. De aanmelder moet zich wel via Studielink aanmelden. De aanmelder dient zelf via de website (www.studielink.nl) met het eigen e-mailadres een Studielink-account aan te maken.

⁷ Lancae zal dan 100 % transparantie moeten geven over het totale assessment (capaciteitenonderzoek plus). Op die manier kun je dan regionaal kijken naar een equivalent bureau

⁸ Altijd bij DUO het collegegeld controleren. Dat is de verantwoordelijkheid van de student (WHW).

STAP 5: TOEWIJZING VAN DE PLAATSEN

12.	Wanneer er meer aanmeldingen zijn dan toegewezen opleidingsplaatsen door de overheid hanteert de hogeschool een procedure van toewijzing aan de hand van onderstaande criteria.
13.	Indien er in januari meer reserveringen zijn dan toegewezen plaatsen, zullen de hogescholen overgaan tot toewijzing aan de hand van criteria rekening houdend met een evenredige verdeling per sector conform het advies van het Capaciteitsorgaan: a. medisch specialistische zorg 40-60% b. verpleging, verzorging en thuiszorg 15-25% c. eerste lijn 20-30% d. overig inclusief GGZ: 0-10% De verdeling gebeurt naar grootte binnen de MSZ-instellingen/VVT/eerste lijn door een toewijzing van eerst één plaats per instelling binnen de regio van de hogeschool, daarna een verdeling van de resterende plaatsen conform bovenstaande criteria. Eind januari zal de hogeschool laten weten of de reservering omgezet kan worden in een definitieve opleidingsplaats en kan de betreffende instelling overgaan tot het maken van afspraken met een (nog te selecteren) kandidaat-student. Als er een opleidingsplaats is toegewezen aan de instelling, dan moet vóór 1 april 2025 de kandidaat geselecteerd zijn. Mocht er voor die datum nog geen kandidaat geselecteerd zijn, dan vervalt de aanvraag voor de betreffende opleidingsplaats.
14.	Mocht de reservering niet zijn toegewezen, dan wordt deze op de wachtlijst geplaatst. Reserveringen die binnenkomen na 1 januari 2025 komen eveneens op de wachtlijst, op volgorde van binnenkomst.
15.	Mocht de reservering niet zijn toegewezen, dan wordt deze op de wachtlijst geplaatst volgens een ranking van of loting of van datum van aanmelding.
16.	Reserveringen die binnenkomen na 1 januari 2025 komen eveneens op de wachtlijst, op volgorde van binnenkomst.
17.	Op 1 mei voorafgaande aan de start van de opleiding moeten de instellingen voor wie een opleidingsplek beschikbaar is de naam van de kandidaten hebben doorgegeven. Deze deadline is bedoeld om de aanvragen van de wachtlijst een kans te geven om deze plaatsen in te vullen.
18.	Op het eerstvolgende LOO-MPA overleg na 1 mei wordt overlegd over de nog niet ingevulde opleidingsplaatsen. Er wordt zo nodig aanvullend beleid gemaakt.
19.	Na dit overleg informeren de opleidingen elkaar tweewekelijks over aantal aanmelders, aantal aanvragen op de wachtlijst, en bespreken of overplaatsing van aanmelders kan gebeuren, of dat opleidingsplaatsen worden verplaatst. Doel is alle opleidingsplaatsen te benutten.

Correspondentie en wijziging persoonsgegevens

Alle correspondentie over het aanmelden, inschrijven, herinschrijven, uitschrijven en een eventuele betalingsachterstand wordt gemaild naar het e-mailadres gekoppeld aan het Studielink-account. De aanmelder is er zelf verantwoordelijk voor dat deze gegevens correct zijn. Wijzigingen in de contact- en/of persoonsgegevens dient de aanmelder zelf tijdig aan te passen via Studielink. Informatie omtrent het onderwijs wordt, nadat de aanmelder heeft voldaan aan alle inschrijfvoorwaarden, gemaild naar het HAN instellingsmailadres.

Persoonsverificatie

De persoonsgegevens van de aanmelder worden gecontroleerd op echtheid. Dit kan op de volgende twee manieren:

- De aanmelder die in Nederland woont, logt in met zijn DigiD in Studielink. Naar aanleiding hiervan worden de gegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) geverifieerd.
- De aanmelder met een woonadres in het buitenland, moet een kopie van een geldig legitimatiebewijs (een paspoort of identiteitskaart) eventueel samen met een Nederlandse verblijfsvergunning aanleveren via Mijn Aanmelding (OSIRIS). Een aanmelder krijgt hierover een bericht, indien van toepassing.
 - Scherm bij het toesturen van de kopie het burgerservicenummer (BSN) af, ook in de cijferreeks onderaan.
 - Vermeld in de kopie van het legitimatiebewijs dat het een kopie betreft.
 - Vermeld in de kopie voor welke instantie de kopie is bedoeld.
 - Vermeld in de kopie de datum waarop de kopie is afgegeven.

Internationale aanmelders en controle rechtmatig verblijf

Een aanmelder met een niet-EER nationaliteit dient, conform de Vreemdelingswet, naast een kopie van een geldig legitimatiebewijs ook een kopie van een geldig Nederlandse verblijfsvergunning aan te leveren via Mijn Aanmelding (OSIRIS). Een aanmelder krijgt hierover een bericht, indien van toepassing. De Europese Economische Ruimte (EER) bestaat uit de lidstaten van Europese Unie plus IJsland, Liechtenstein en Noorwegen.

Let op: Gedurende de inschrijving bij de HAN moet de student rechtmatig in Nederland verblijven. De Studenten Inschrijf Administratie controleert deze gegevens op grond van de beschreven richtlijnen in de WHW, de Koppelingswet en de Gedragscode Internationale Student Hoger Onderwijs.

1.2 Aanmeldingsdatums

Datums aanmelding voor een masteropleiding

Voor de aanmelding voor een masteropleiding kunnen afwijkende aanmeldingsdeadlines gelden. www.han.nl/masters. De regels rondom aanmelding voor een masteropleiding zijn opgenomen in hoofdstuk 2.

Aankomend student afkomstig van een land buiten de EER

Een aanmelder die niet afkomstig is uit de EER moet zich, in verband met de visumprocedure, uiterlijk op 1 mei 23:59 uur voorafgaande aan het studiejaar 2025-2026 hebben aangemeld via Studielink.

1.3 Startgarantie

Deze paragraaf is niet van toepassing.

1.4 Inschrijving per 1 september 2025 of 1 februari 2026

Voor de opleiding Master Physician Assistant geldt dat een aankomend student op één moment in het studiejaar kan starten: op 1 september 2025.

Instroom per 1 februari 2026: niet van toepassing.

1.5 Tussentijdse inschrijving

Een tussentijdse inschrijving is een inschrijving met een startdatum anders dan 1 september.

Tussentijdse inschrijving is alleen mogelijk als de academiedirecteur oordeelt dat het onderwijsprogramma studeerbaar is bij een start op het moment dat de aanmelder daadwerkelijk kan zijn ingeschreven.

Inschrijving geldt voor het gehele studiejaar

De aanmelder wordt ingeschreven op de eerste dag van de maand waarin aan alle voorwaarden voor inschrijving is voldaan. Voor elke maand dat een student staat ingeschreven is de student collegegeld verschuldigd. Een inschrijving, aan de start van het studiejaar of tussentijds, geldt voor het gehele – resterende – studiejaar, tenzij de student verzoekt om tussentijdse uitschrijving via Studielink of de HAN deze beëindigt om een wettelijk toegestane reden.

1.6 Aanmelding door internationale studenten

Aanvullend aan de inschrijfvoorwaarden dienen aanmelders afkomstig van buiten de EER te beschikken over de in de wet vastgestelde verblijfsdocumenten. De HAN vraagt het studentenvisum aan voor de aanmelder. De aanmelder is zelf verantwoordelijk voor het bewaken van de termijnen en de geldigheidstermijn(en). De Gedragscode Internationale Student is van toepassing.

1.7 Aanmelding als extraneus

Inschrijving als extraneus staat uitsluitend open indien de academiedirecteur oordeelt dat de aard of het belang van het onderwijs zich daartegen niet verzet. Een extraneus heeft alleen het recht om tentamens en examens af te leggen in de opleiding waarvoor de inschrijving geldt, en op toegang tot de bij de instelling behorende inrichtingen en verzamelingen, tenzij naar het oordeel van het instellingsbestuur de aard of het belang van het onderwijs zich daartegen verzet.

1.8 Annulering aanmelding

Annulering aanmelding door de aanmelder

Als de aanmelder niet wil of kan starten met de gekozen opleiding, dan kan de aanmelder het verzoek tot inschrijving annuleren via Studielink (www.studielink.nl). De annulering moet worden ingediend vóór de eerste dag van de maand waarin de opleiding start. Als de aanmelding niet voor de eerste dag van de maand waarin de opleiding start is ingetrokken via Studielink, wordt de aanmelder ingeschreven mits aan alle inschrijfvoorwaarden is voldaan en is tenminste voor deze maand het collegegeld verschuldigd.

Een eventueel door de HAN verleend 'bewijs betaald collegegeld' (BBC) in verband met een tweede aanmelding bij de andere instelling, vervalt bij uitschrijving bij de HAN. De HAN meldt het vervallen van het BBC bij de betreffende onderwijsinstelling. De vrijstelling voor de betaling van het wettelijk collegegeld bij de andere instelling vervalt vervolgens dus ook, waardoor de student bij de andere onderwijsinstelling alsnog collegegeld verschuldigd is.

Automatische afwijzing van de aanmelding door de HAN

Als de aanmelder niet voldoet aan de inschrijfvoorwaarden voor de opleiding, dan wordt het verzoek tot inschrijving afgewezen. Dit geldt ook voor studenten die nog betalingsachterstanden hebben betreffende voorafgaande studie jaren, tenzij ze een betalingsregeling hebben met de HAN. De aanmelder wordt door de HAN meerdere malen – minimaal twee keer – herinnerd aan verplichtingen waar nog niet aan voldaan is. Aanmelders en studenten ontvangen herinneringen via het mailadres dat is gekoppeld aan het Studielink-account. Wanneer een aanmelder wiens inschrijving is afgewezen wegens het niet voldoen aan de inschrijfvoorwaarden meent dat er een fout is gemaakt, of dat het anderszins niet aan hem te wijten is, kan de aanmelder contact opnemen met ASK HAN (via ask@han.nl).

1.9 Inschrijven na een bindend negatief studieadvies (BNSA) en switchen van opleiding

Deze paragraaf is niet van toepassing op de opleiding Master Physician Assistant.

2 COLLEGEgeld

2.1 Algemene bepalingen

Een student is voor elk studiejaar dat hij voor een opleiding is ingeschreven het wettelijk collegegeld of instellingscollegegeld verschuldigd. De hoogte van de door de HAN vastgestelde instellingscollegegeld worden voor aanvang van het studiejaar bekendgemaakt.

De aanmelder kan de hoogte van het collegegeld vinden op www.han.nl/collegegeld. Een aanmelder die in de loop van het studiejaar wordt ingeschreven voor een opleiding, betaalt voor elk resterende maand van het studiejaar een twaalfde deel van het voor hem geldende collegegeld voor een studiejaar.

2.2 Wettelijk collegegeld

Een student is het wettelijk collegegeld verschuldigd wanneer hij voldoet aan elk van onderstaande voorwaarden.

- De student staat ingeschreven voor een bekostigde opleiding aan de HAN;
- De student valt in één van de volgende categorieën:
 - De student heeft de nationaliteit van één van de EU-landen, Noorwegen, Zwitserland, IJsland, Liechtenstein of Suriname;
 - De student is een familielid van een in Nederland wonende EU-burger of
 - De student heeft een verblijfsvergunning op basis waarvan de student in aanmerking komt voor studiefinanciering.

De student heeft bij aanvang van het studiejaar nog geen ander vergelijkbaar diploma behaald aan een bekostigde opleiding in het Nederlandse hoger onderwijs.⁹

In afwijking van de vorige volzin betaalt een student eveneens het wettelijk collegegeld als:

- de student al wel een (Ad- bachelor- of master-) graad heeft behaald, maar de student voor de eerste keer een opleiding op het gebied van onderwijs of gezondheidszorg volgt.¹⁰
- de student de tweede opleiding is gestart tijdens de inschrijving voor een eerste opleiding en deze, ook na het behalen van een graad voor de eerste opleiding, ononderbroken heeft gevolgd.

⁹ Dus geen associate degree diploma als hij zich laat inschrijven voor een Ad opleiding, geen bachelordiploma als hij zich laat inschrijven voor een bacheloropleiding en geen masterdiploma als hij zich laat inschrijven voor een masteropleiding. Tevens heeft de aankomende student geen bachelor of master diploma behaald als hij zich laat inschrijven voor een associate degree opleiding.

¹⁰ Het antwoord op de vraag of een opleiding een zorg- of onderwijsopleiding is, is te vinden op www.duo.nl, in de raadpleegfunctie van RIO HO.

2.3 Instellingscollegegeld

Studenten die geen recht hebben op het wettelijk collegegeld, zijn het instellingscollegegeld verschuldigd. De hoogte van de instellingscollegegelden is bepaald in het Collegegeldbesluit van de HAN. De bedragen zijn te vinden op www.han.nl/collegegeld.

2.4 Hoogte examengeld extranei

Deze paragraaf is niet van toepassing op de opleiding Master Physician Assistant.

2.5 Internationale studenten

Studenten afkomstig van een land buiten de EER dienen naast betaling van het collegegeld te voldoen aan financiële vereisten gesteld door de Immigratie- en naturalisatiedienst (de Financial Guarantee).

2.6 Betaling collegegeld en administratiekosten

- Betaling van het collegegeld vindt plaats door betaling ineens of betaling in 10 termijnen door middel van incasso (bij een septemberinschrijving).
- Bij betaling in termijnen wordt € 24,- administratiekosten in rekening gebracht.
- Bij betaling in termijnen worden deze geïnd in de maanden september tot en met juni, rond de 25^e van de maand.
- De regeling van de incasso vindt plaats door de afgifte van een doorlopende digitale incasso machtiging in het Studielink-account van de (aankomende) student.
- Wanneer een digitale incasso machtiging niet mogelijk is, maar de student wel een bankrekening heeft bij een bank binnen het SEPA-gebied, wordt via Studielink een digitale machtiging afgegeven in het Studielink-account van de (aankomende) student.
- Bij inschrijving gedurende een studiejaar wordt het aantal maanden tussen september en de datum van inschrijving in mindering gebracht op het collegegeld. Bij betaling in termijnen is het bovenstaande van overeenkomstige toepassing.
- Wie in een studiejaar al aan een Nederlandse universiteit of andere hogeschool een bedrag aan wettelijk collegegeld heeft betaald dat hoger dan of gelijk is aan het aan de HAN verschuldigde wettelijk collegegeld, en zich laat inschrijven als student bij de HAN, betaalt in dat jaar aan de HAN geen wettelijk collegegeld, maar regelt via Studielink een Bewijs Betaald Collegegeld (BBC). Is het elders betaalde bedrag lager dan het aan de HAN verschuldigde wettelijke collegegeld, dan regelt de aankomende student een BBC via Studielink en betaalt aan de HAN het verschil tussen beide bedragen.
- Indien de student een betalingsachterstand heeft, moeten de schulden zijn afbetaald voor de start van het studiejaar waarvoor de student ingeschreven wenst te worden, tenzij tussen student en de HAN een betalingsregeling is getroffen.

2.7 Restitutie collegegeld

Bij een uitschrijving per 1 juli (einddatum 30 juni) of 1 augustus (einddatum 31 juli) wordt geen collegegeld gerestitueerd en blijft de student over het gehele studiejaar collegegeld verschuldigd.

Restitutie bij betaling in één keer

Een student die zich lopende het studiejaar laat uitschrijven (tussentijdse beëindiging) heeft recht op restitutie (terugbetaling) van het collegegeld over elke maand dat het studiejaar na beëindiging van de inschrijving voortduurt. De restitutie wordt automatisch berekend door de afdeling Centrale Inning Collegegelden (CIC) en uitbetaald, zodra het verzoek tot uitschrijving uit Studielink is verwerkt door de afdeling Studenten Inschrijf Administratie (SIA).

Het bovenstaande is van overeenkomstige toepassing indien een student in de loop van het studiejaar overlijdt. De restitutie wordt uitgekeerd aan degene die het collegegeld betaald heeft.

Restitutie bij inschrijving bij meerdere instellingen

Wanneer de HAN een Bewijs Betaald Collegegeld heeft verstrekt aan een andere onderwijsinstelling, komt deze te vervallen bij tussentijdse beëindiging van de opleiding aan de HAN. De HAN meldt het vervallen van het BBC bij de betreffende onderwijsinstelling. Pas daarna kan worden overgegaan tot restitutie van teveel betaald collegegeld.

Restitutie bij betaling in termijnen

Wanneer het collegegeld in termijnen is betaald, wordt bij beëindiging van de inschrijving het deel over het teveel betaalde collegegeld gerestitueerd of verrekend.

3 HERINSCHRIJVING EN BEËINDIGING INSCHRIJVING

3.1 Herinschrijving

Begin juni ontvangt de student een uitnodiging op het bij Studielink bekende e-mailadres, om zich te laten herinschrijven voor het nieuwe studiejaar. De student dient 1) via Studielink een verzoek tot herinschrijving in te dienen en 2) via Studielink zijn betaalgegevens in te voeren middels een doorlopende digitale incassomachtiging. Heeft de student een betalingsachterstand, dan dient aan de betalingsachterstand te zijn voldaan voordat hij heringeschreven kan worden voor het studiejaar waarvoor hij heringeschreven wenst te worden, tenzij met de HAN een andersluidende betalingsregeling is getroffen.

Wanneer de student niet aan de vereisten van de herinschrijving voldoet, wordt hij niet ingeschreven voor het nieuwe studiejaar (per 1 september) voor de betreffende opleiding bij de HAN.¹¹ De student heeft per 1 september dan ook geen toegang meer tot de applicaties en systemen van de HAN.

Daarnaast is het van belang dat de student, om deel te kunnen nemen aan het onderwijs, op tijd intekent op onderwijs en tentamens in het huidige studiejaar (via OSIRIS Student) voor de eerste periode van het nieuwe studiejaar.

3.2 Beëindiging inschrijving

Om een inschrijving te laten beëindigen, dient de student via Studielink een verzoek tot uitschrijving in.

Beëindiging inschrijving door de HAN

Een inschrijving kan door de HAN zonder verzoek om uitschrijving worden beëindigd met ingang van de volgende maand, in de volgende gevallen:

- Wanneer aan de student een bindend negatief studieadvies wordt uitgebracht (waarbij een BNSA in juni, juli of augustus leidt tot een uitschrijving op 31 augustus);
- Door een besluit van het college van bestuur vanwege:
 - onherroepelijk vastgestelde ernstige fraude;
 - overtreding van de huisregels en ordemaatregelen;
 - het veroorzaken van ernstige overlast binnen de gebouwen en terreinen; zie art. 7.57h WHW;
 - onherroepelijk oordeel van het College van Bestuur dat een student door zijn gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening

¹¹ Een student die zich niet wil laten herinschrijven, doet er goed aan dit via Studielink te regelen (zie de informatie 'Stappenplan niet herinschrijven'). Daarmee voorkomt de student herhaalde oproepen, aanmaningen en cetera.

van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt/zal opleiden, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening; zie art.

7.42a WHW en de Gedragsregeling studenten van de HAN.

- Vanwege het niet voldoen van het collegegeld of examengeld. De uitschrijving vindt plaats met ingang van de maand volgend op de laatste aanmaning.

4 KLACHTEN EN BEZWAREN

Wanneer een aanmelder het niet eens is met een genomen besluit op grond van dit reglement, kan hij hiertegen een schriftelijk bezwaar indienen bij de Geschillenadviescommissie, via Bureau klachten en geschillen, bureau.klachtengeschil@han.nl. De procedure en verdere informatie is te vinden op [Klacht en bezwaar \(han.nl\)](#).

Bijlage 1:

5

**Landelijk instroomeisen voor toelating bij
Masteropleidingen Physician Assistant**

Landelijke Opleidingen Overleg MPA

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Hanzehogeschool Groningen

Hogeschool Inholland Amsterdam

Hogeschool Rotterdam

Hogeschool Utrecht

1. Zorgprofessionals met HBO bachelor diploma

Deze HBO opleidingen zijn binnen het Croho ondergebracht in de *sector gezondheidszorg* en het getuigschrift vermeldt: *Bachelor of Health*¹². Een opleiding tot *Bachelor of Health* kan worden gevolgd bij een hogeschool of bij een andere onderwijsinstelling.

De HBO bachelor opleidingen die opleiden tot een beroep in de directe patiëntenzorg zijn een goede basis voor de MPA opleiding. Deze professionals houden zich bezig met *het onderzoek en de behandeling* van patiënten. De medisch hulpverlenende professionals ondersteunen het werk van de arts door directe hulp bij het uitvoeren van de arts, en het zelfstandig uitvoeren van geneeskundige handelingen.

HBO bachelor opleidingen Hogeschool:

Het betreft de volgende bachelors:

1. Medische Hulpverlening
2. Fysiotherapie
3. Ergotherapie (Occupational therapy)
4. Oefentherapeut Cesar/ Mensendieck
5. Huidtherapie
6. Optometrie
7. Orthoptie
8. Verloskunde (vroedkundige of vroedvrouw¹³)
9. Voeding en Diëtetiek
10. Audiologie
11. Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken (MBRT)¹⁴
12. Logopedie

De bacheloropleiding Medisch Hulpverlener is de preferente bacheloropleiding.

Studenten met een diploma Mondhygiëne/ mondzorgkunde zullen doorgaans binnen de tandheelkunde hun taken kunnen uitbreiden. Ook kunnen ze als PA worden opgeleid binnen de kaakchirurgie. De tandzorg door tandartsen valt niet onder het aandachtsgebied van de Physician Assistant.

De opleiding podotherapie lijkt een wat smalle basis te zijn voor een PA masteropleiding.

In principe kan een zorgprofessional binnen elk medisch specialisme worden opgeleid tot MPA. Toch geeft een aantal specialistenverenigingen aan dat ze het liefst kandidaten tot PA opleiden die ervaring (en opleiding) hebben in het betreffende vakgebied. Zo ziet het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) het liefst dat alleen optometristen/ orthoptisten opgeleid worden tot PA binnen de oogzorg, en heeft de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie een voorkeur voor anesthesie medewerkers. Wanneer er binnen de specialistenverenigingen geen bindende afspraken over de instroom zijn gemaakt blijft het voor specialisten mogelijk ook professionals op te leiden met een andere achtergrond omdat dit wettelijk mogelijk is.

HBO bacheloropleidingen andere onderwijsinstellingen:

¹² Meestal is dit een opleiding in de sector gezondheidszorg (Croho) maar soms is het formeel een andere sector bv techniek.

¹³ In Rotterdam bestaat naast de algemene opleiding ook een specifieke PA opleiding voor klinisch verloskundigen (PA-VK).

¹⁴ Ook te volgen aan het NTI zie volgende bladzijde

Een aantal andere gezondheidszorgopleidingen worden verzorgd door andere opleidingsinstituten zoals het LOI (Leidse Onderwijsinstelling) of het NTI (Het Nederlands Talen Instituut).

Het gaat hierbij om de volgende HBO Bachelor opleidingen:

12. Hartfunctielaborant
13. Laborant klinische neurofysiologie
14. Longfunctieanalist
15. Audiologie

Deze opleidingen zijn NVAO geaccrediteerd en er wordt een bachelordiploma verstrekt.

Binnen de opleiding voor hartfunctielaborant zijn verschillende specialisaties mogelijk. Voor de toelating is het belangrijk dat de kandidaat een bachelordiploma heeft.

Oudere diploma's

Oudere kandidaten kunnen een opleiding hebben gedaan die niet afgerond is met een bachelordiploma.

In die gevallen is het nodig de oorspronkelijke opleiding te vergelijken met de nieuwe opleidingen, en na te gaan of het diploma vergelijkbaar is met een HBO bachelordiploma.

Overige bachelor opleidingen in de gezondheidszorg

De HBO gezondheidszorg bachelors die niet opleiden tot een beroep *in de directe patiëntenzorg* en daardoor niet geschikt zijn als vooropleiding voor de MPA opleiding zijn:

1. Farmakunde en Farmaceutisch consulent
Studenten doen bij deze opleidingen geen ervaring op met het onderzoeken van patiënten (geen direct patiëntencontact). De professionals die deze opleiding hebben afgerond vormen een schakel in de keten van de farmaceutische industrie, farmaceutische groothandel, (ziekenhuis)apotheek, huisarts en specialist, zorgverzekeraar, patiënten, patiëntenorganisaties en overheid.
2. Management in de Zorg¹⁵. Er is hierbij geen sprake van direct patiëntencontact. De afgestudeerden worden beleidsmedewerker, teamleider, zorgmanager etc. Het getuigschrift is een bachelor *Health Care Management*.
3. Psychomotorische therapie¹⁶. Professionals die deze opleiding gevolgd hebben kunnen en lichaams- en bewegingsactiviteiten inzetten in de behandeling van mensen met een geestelijke en/of lichamelijke beperking en bij mensen met psychosociale problemen. Het accent van de interventie ligt op het gebied van sport en beweging en niet op patiëntenzorg.
4. Toegepaste gerontologie. Geen patiëntencontact.
5. Kunstzinnige therapie. Deze opleiding valt wel (vreemd genoeg) onder de sector gezondheidszorg maar wordt afgesloten met een *bachelor of Arts Therapies*.

Bij deze opleidingen wordt de student niet opgeleid tot het verplegen, onderzoeken en/ of behandeling van patiënten (directe patiëntenzorg).

WO bachelors in de gezondheidszorg

Er bestaan verschillende universitaire bachelor opleidingen, al dan niet gekoppeld aan de bijbehorende masteropleiding, die zich richten op de gezondheidszorg. Veelal betreft dit wetenschap en onderzoek naar gezondheid, gezondheidszorg, beweging, lifestyle etc.

Voorbeelden:

1. Gezondheid en leven

¹⁵ Er is ook een AD variant.

¹⁶ Alleen in Zwolle, Christelijke Hogeschool Windesheim. Opleiding bewegingsagoog, Bachelor of Health

2. Biomedische wetenschappen
3. Gezondheidswetenschappen
4. European public health

Wanneer er in de werkervaring van de afgestudeerde professionals geen sprake is van patiëntencontact kunnen deze kandidaten niet worden toegelaten.

Associate Degree (AD)

Een AD is een tweejarige HBO opleiding. Een AD is geen HBO bacheloropleiding en geeft geen toegang tot de MPA opleiding.

- *Praktijkondersteuner in de zorg.* Deze opleiding wordt verzorgd door de Hanzehogeschool in Groningen. Een AD certificaat is geen bachelordiploma. Iemand met alleen een AD is niet toelaatbaar in de MPA opleiding. Vaak betreft het verpleegkundigen met een hbo of mbo opleiding; er moet hierbij daarom gekeken worden naar het verpleegkunde diploma.

2. Zorgprofessionals met een CZO diploma

De regels voor toelating tot een masteropleiding (WHW art 7.30) laten een instroom met een bachelordiploma én met 'het bezit van kennis, inzicht en vaardigheden op het niveau van een graad Bachelor...'. De regels voor subsidie (VWS) hebben eveneens ruimte voor mensen die niet een bachelordiploma hebben maar een vergelijkbaar opleidingsniveau hebben.

Het College Zorg Opleidingen (CZO)¹⁷ controleert de kwaliteit branche specifieke zorgopleidingen. Bij CZO erkende opleidingen betreft het zorgopleidingen waarbij de praktijkcomponent van de opleiding wordt verzorgd door de zorginstelling en de theoriecomponent door het opleidingsinstituut waarmee de zorginstelling samenwerkt; het zijn *duale* of *'in service'* opleidingen. Het CZO erkent zorgopleidingen door zorginstellingen en opleidingsinstituten te erkennen voor de opleiding. Studenten die een erkende opleiding hebben voltooid ontvangen een CZO diploma dat civiel effect heeft.

Het College Zorg Het CZO maakt onderscheid tussen initiële en vervolgopleidingen.

Initiële CZO opleidingen

Per 1 september 2015 de volgende initiële opleidingen ondergebracht binnen het CZO:

- Anesthesiemedewerker
- Radiodiagnostisch Laborant
- Duale MBRT Radiotherapeutisch Laborant
- HBO-VT Anesthesiemedewerker
- HBO-VT Operatieassistent
- Operatieassistent (eerste deskundigheid)
- Radiodiagnostisch Laborant
- Radiotherapeutisch Laborant

De bovenstaande initiële opleidingen worden per 1 januari 2018 aangeduid met een NLQF 6 niveau¹⁸. Kandidaten die een van de bovengenoemde CZO opleiding hebben afgerond vallen onder dezelfde toelatingsvoorwaarden: Bachelor waardig diploma, werkervaring en een assessment.

Een deel van de CZO zorg opleidingen zijn vanaf januari 2018 voorzien van het label NLQF 6. Dit kwalificatiekader zegt wat over de moeilijkheidsgraad van de opleiding.

Het LOO-MPA heeft in januari 2018 besloten dat bovenstaande initiële opleidingen met een NLQF6 label voor studenten voldoende inhoud en breedte hebben om bij het afstuderen voldoende kennis, vaardigheden en generieke competenties te kunnen ontwikkelen. Kandidaten met een erkend CZO diploma anesthesiemedewerker, radiodiagnostisch laborant, operatieassistent of radiotherapeutisch laborant kunnen worden toegelaten met voldoende werkervaring en het met goed gevolg afgelegd assessment.

CZO vervolgopleidingen¹⁹

Naast de initiële opleidingen kent het CZO ook vervolgopleidingen. Ook hiervan hebben verschillende opleidingen de NLQF 6 kwalificatie van het CZO ontvangen. De breedte van een mbo verpleegkunde opleiding plus een CZO vervolgopleiding is echter onvoldoende om met de inhoud en omvang van een bachelor opleiding vergeleken te worden en het aantal studiebelastingsuren te gering om hiermee alle benodigde generieke competenties te ontwikkelen die in een bachelor opleiding worden aangeboden. De opleidingen zijn geen equivalent voor een HBO bachelordiploma noch een substituuut voor een assessment. Wanneer een MBO opgeleide verpleegkundige een verpleegkundige

¹⁷ Meer informatie: <http://www.czo.nl/>

¹⁸ Voor meer informatie over NLQF-niveaus zie: <http://www.nlqf.nl/nlqf-niveaus>.

¹⁹ Voor de opleidingen die hieronder vallen zie website www.czo.nl

vervolgopleiding heeft afgerond wil dit niet zeggen dat daarmee het HBO niveau van de kandidaat is aangetoond/ behaald.

Het advies dat aan een mbo verpleegkundige kan worden gegeven is om eerst een verkorte/ flexibele hbo-v bacheloropleiding af te ronden.

Overige gezondheidszorgopleidingen 'op HBO-niveau'

Opleidingsinstituten noemen opleidingen nogal eens 'een HBO opleiding', 'op HBO niveau', 'een post-HBO opleiding' of een 'HBO vervolgopleiding'.

Deze opleidingen zijn vaak ook toegankelijk voor MBO opgeleiden. Wanneer iemand een dergelijke opleiding heeft afgerond wil dit niet zeggen dat daarmee het HBO niveau van de kandidaat is aangetoond. De opleidingen zijn daarom geen equivalent voor een HBO bachelordiploma noch een substituuut voor een assessment.

Voorbeelden van dergelijke opleidingen zijn:

- *Vaat diagnostisch laborant/ vasculair diagnostisch laborant*
Dit is een post-HBO opleiding. Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een afgeronde (para-) medische opleiding op hbo-niveau nodig, bijvoorbeeld als radiodiagnostisch laborant, MBRT, KNF of verpleegkunde.
- *Echografie/echodiagnostiek*
Dit is een post-HBO opleiding of cursus binnen het vakgebied van de MBRT laborant, toegankelijk is voor radiologisch laboranten, vaatlaboranten, echocardiografisten en laboranten klinische neurofysiologie. Ook mensen met een MBRT diploma en artsen kunnen deze cursus volgen.
- *Doktersassistent*
De opleiding is een MBO opleiding (niveau 4) en derhalve kunnen doktersassistenten niet worden toegelaten tot de MPA opleiding.
- *POH Praktijkondersteuner huisartsen*
Dit is een vervolgopleiding met een instroom van MBO of HBO geschoolden. Het niveau van de opleiding wordt vaak HBO niveau genoemd maar het betreft doorgaans niet een HBO bacheloropleiding. POH's met alleen een MBO vooropleiding zijn niet toelaatbaar.

3. Verpleegkundige zorgprofessionals

HBO bacheloropleiding Verpleegkunde (HBO-V²⁰)

Afgestudeerde HBO-V studenten ontvangen het getuigschrift Bachelor of Health en zijn, mits voldaan wordt aan de eis van twee jaar relevante werkervaring in de directe patiëntenzorg, toelaatbaar voor de MPA opleiding. Het betreft een verpleegkunde bachelor opleiding. Na een succesvol afgeronde studie mogen verpleegkundigen de internationale titel *Bachelor of Nursing* voeren.

Het gaat hierbij ook om verkorte en duale trajecten.

HBO bachelor verpleegkundigen met voldoende werkervaring zijn toelaatbaar voor de MPA opleiding.

Opleiding verpleegkundige A

In 1991 is de toenmalige in service opleiding verpleegkunde A overgegaan in de HBOV. De laatste diploma's zijn in 1996 afgegeven. Dit betreft dus altijd verpleegkundigen die hun diploma voor 1997 hebben behaald.

Kandidaten met een verpleegkunde A diploma zijn onder aanvullende voorwaarde toelaatbaar:

- ten minste twee jaar relevante werkervaring
- een positief assessment.

Wanneer een verpleegkundige met deze vooropleiding in een andere richting een bachelor diploma heeft behaald kan het assessment achterwege gelaten worden.

Overige verpleegkundige (vervolg)opleidingen:

Algemeen Militair verpleegkundige²¹

Verpleegkundigen binnen defensie tot Algemeen Militair Verpleegkundige (AMV) worden opgeleid vanuit het Instituut voor Defensie Geneeskundige Opleidingen (IDGO). Het verpleegkunde opleidingsniveau betreft niveau 4 (MBO). Soms stromen hoger opgeleide verpleegkundigen in bij deze militaire opleiding.

Algemeen militair verpleegkundigen zijn niet toelaatbaar tot de MPA opleiding tenzij ze beschikken over een diploma bachelor of nursing of met een diploma A-Verpleegkundige (plus assessment), plus minimaal twee jaar relevante werkervaring.

Opleiding verpleegkunde (MBO, niveau 4)

De in service opleiding verpleegkunde is een opleiding op MBO niveau. De opleidingen worden meestal verzorgd vanuit een MBO opleidingsinstituut. Kandidaten met alleen een MBO verpleegkunde diploma zijn niet toelaatbaar.

Momenteel zijn er verschillende flexibele HBO-V opleidingstrajecten voor mbo verpleegkundigen opgezet waarbij de totale opleidingsduur minimaal twee jaar kan zijn. Dergelijke trajecten maken onder andere gebruik van leerwegaafhankelijke toetsing waardoor niet het hele HBO-V lesprogramma gevolgd hoeft te worden. Verpleegkundigen met een MBO-V diploma kunnen een van deze verkorte trajecten volgen en vervolgens met hun hbo diploma instromen in de MPA masteropleiding.

²⁰ In januari 2015 is het nieuwe opleidingsprofiel Bachelor of Nursing (hbo Verpleegkunde) gepresenteerd. Vanaf september 2016 worden studenten hbo-verpleegkunde volgens dit nieuwe curriculum opgeleid en gekwalificeerd als NQLF niveau 6. Momenteel spreekt men nog over niveau 5 voor de HBO verpleegkundige en niveau 4 voor de MBO verpleegkundige.

²¹ Informatie van het IDGO, Kapitein ter zee-arts A.E.M. (Astrid) Coppens MSc.

MBO verpleegkundigen met een bachelordiploma in een andere studierichting²²

Kandidaten met een diploma MBO verpleegkunde die een bachelordiploma hebben behaald in een andere studierichting kunnen onder aanvullende voorwaarden toegelaten worden. De bacheloropleiding laat zien dat de kandidaat kan functioneren op HBO denk- en werkniveau. Aanvullende voorwaarden zijn:

- minimaal 5 jaar relevante werkervaring op HBO niveau (te beoordelen op basis van het functieprofiel)
- een oriënterend gesprek waarin motivatie en werkervaring worden besproken (zo mogelijk ondersteund met een brief van de werkgever).

De opleiding bepaald op grond van het beeld dat van de kandidaat wordt gevormd of deze toelaatbaar is. Een assessment is hier niet nodig.

MBO verpleegkundigen met een behaalde premaster

Wanneer een MBO verpleegkundige een premastertraject heeft gevolgd is instroom in de MPA opleiding slechts mogelijk wanneer een aanvullend traject is doorlopen waarbij generieke competenties ontwikkeld worden tot op HBO niveau.

Hiervoor is geen bestaand traject ontwikkeld.

Het advies vanuit het LOO-MPA voor deze verpleegkundigen is om een verkorte HBOV te volgen.

²² Besloten door het LOO-MPA in 2016

4. Overige professionals werkend in de zorg

Hiermee worden opleidingen bedoeld die professionals opleiden die weliswaar binnen de gezondheidszorgorganisatie werken maar die niet zijn ondergebracht in de sector gezondheidszorg. Meestal betreft het opleidingen binnen de sector Gedrag en Maatschappij en de sector sociaal-agogische opleidingen. Afgestudeerden werken op het vlak van psychologische en maatschappelijke hulpverlening en helpen cliënten²³ op het gebied van welzijn en gezondheid, gezondheidsopvoeding, en sociaal-maatschappelijke problematiek.

Een aantal opleidingen in de sector Gedrag en Maatschappij wordt afgesloten met een getuigschrift *bachelor of Health* maar ondanks dat zijn deze opleidingen zijn niet geschikt als vooropleiding van de MPA opleiding.

Onder de aan zorg gerelateerde opleidingen vallen bewegingsstudies en psychologiestudies zoals:

1. Sport en beweging
2. (bewegings)Agogiek
3. Psychologie
4. Sociaal- maatschappelijk werk

De aandacht van de bewegingsstudies ligt bij onderzoek van beweging en bewegingsonderwijs. Het gaat daarbij meer om leefstijl en management dan om onderzoek en behandeling van patiënten, hoewel sommige agogen en bewegingsprofessionals zich wel bezig houden met het bewegen van mensen met een psychische of somatische aandoening.

De psychologie richt zich vooral op het innerlijke leven en het gedrag van overigens gezonde mens en niet op het onderzoek en de behandeling van patiënten met somatische of psychiatrische aandoeningen. Kandidaten met een diploma in deze studierichting zijn niet toelaatbaar bij de MPA opleidingen, ook niet binnen de sector psychiatrie.

(Bachelor)opleidingen op het gebied van sociaal en maatschappelijk werk zijn evenmin geschikt als vooropleiding omdat de focus van het werk zich evenmin richt op het verplegen, diagnosticeren of behandelen van patiënten.

Kandidaten met dergelijke diploma's kunnen vaak wel toegelaten worden in de Engelse of Amerikaanse PA opleidingen.

²³ In deze sector wordt gesproken over cliënten in plaats van over patiënten

5. Zorgprofessionals met een Masteropleiding

Kandidaten die opgeleid zijn binnen de gezondheidszorg en vóór 1991 een examen hebben gedaan dat vergelijkbaar is met het huidige masterniveau (doctoraal examen) kunnen toegelaten worden in de MPA opleiding met behoud van de daarbij behorende financiering. Ze betalen het wettelijke collegegeld en de instelling die deze kandidaten opleiden komen in aanmerking voor de tegemoetkomingen die in de subsidieregelingen zijn vastgelegd.

Stapelaar

Kandidaten die na 1991 al een bekostigde zorgmaster hebben afgerond in de sector gezondheidszorg en willen instromen in de MPA opleiding hebben meestal wel een geschikte vooropleiding maar worden beschouwd als *stapelaars*.

De belangrijkste consequentie van een eerder gevolgde en afgeronde masteropleiding in de zorg is de veranderde bekostiging door OCW en daarmee de verhoging van het collegegeld. Stapelaars betalen minimaal het instellingscollegegeld voor een MPA opleiding²⁴. Diverse MPA opleidingen hebben dit instellingscollegegeld bovendien verhoogd voor stapelaars die instromen in de MPA opleiding. Met de weggevalen bekostiging door OCW vervalt ook het recht op subsidies en financiële tegemoetkomingen vanuit VWS²⁵. Een instellingsbestuur kan voor de instroom van stapelaars eigen regels opstellen en de instroom van stapelaars verbieden, afkeuren of beperken.

Heeft de kandidaat een master behaald in een andere sector of heeft de kandidaat een niet-bekostigde masteropleiding in de zorg afgerond dan geldt de normale bekostiging. Heeft de kandidaat een master binnen het domein zorg afgerond voor 1991 dan geldt eveneens de normale bekostiging. In deze gevallen betaalt de student het wettelijke collegegeld en is er recht op subsidies.

HBO masters in de gezondheidszorg

Hieronder vallen bijvoorbeeld:

1. Master Advanced Nursing Practice (MANP)
2. Master Fysiotherapie (onbekostigd)
3. Master Zorgtraject Ontwerp (onbekostigd)/ Master Innovatie in Zorg en Welzijn (bekostigd)
4. Master Neurorevalidatie en Innovatie²⁶
5. Master Health Care and Social Work

WO masters in de gezondheidszorg

Hieronder vallen de geneeskunde opleiding en de wetenschapsmasters.

6. Master geneeskunde (na 1991)
Een persoon die na 1991 de masterfase van de geneeskunde opleiding heeft afgerond (en voldoende ervaring heeft opgedaan in de directe patiëntenzorg) zal, indien de kandidaat zich zou inschrijven voor de MPA opleiding, worden aangemerkt als stapelaar²⁷.
Afgestudeerde basisartsen met voldoende relevante werkervaring kunnen zich echter, indien het instellingsbestuur daarvoor toestemming geeft, tot de MPA opleiding worden toegelaten ze bereid zijn het (soms extra verhoogde) instellingscollegegeld te betalen en af te zien van subsidies en financiële tegemoetkomingen.
7. Geneeskunde doctoraal of artsendiploma (voor 1991)

²⁴ Door de instelling kan het instellingscollegegeld worden verhoogd om een kostendekkende situatie te krijgen

²⁵ Instellingen kunnen zelf besluiten om toch een vergoeding te geven aan werkgever en/ of stageverleners.

²⁶ = Master Specialized Physical Therapy (70108)

²⁷ Belangstellenden met een mastergraad niet in de sector gezondheidszorg worden niet aangemerkt als stapelaar.

Een kandidaat die voor 1991 het doctoraalexamen geneeskunde succesvol heeft afgerond of beschikt over het artsendiploma, en voorts beschikt over voldoende werkervaring in de directe patiëntenzorg, is toelaatbaar als 'gewone' student. Deze kandidaten betalen het wettelijke collegegeld en voor hen is de subsidie beschikbaar. Dit geldt in principe ook wanneer die artsen (geheel of gedeeltelijk) een medische vervolgopleiding hebben gevolgd. Artsen die lang uit het werk zijn weggeweest en daardoor hun BIG registratie zijn kwijtgeraakt, kunnen op deze wijze een kans krijgen als herintreder binnen het medische domein.

WO wetenschapsmasters in de gezondheidszorg

Hieronder vallen onder andere:

8. Fysiotherapie wetenschap
9. Logopedie wetenschap
10. Verpleegkunde wetenschap

Buitenlandse artsen

Kandidaten met een buitenlands artsendiploma kunnen niet zonder meer instromen in het Nederlandse onderwijs. Het Nuffic kan een diploma uit het buitenland waarderen, maar het is aan de MPA onderwijsinstelling om te bepalen of het niveau van het diploma voldoet aan de gestelde eisen voor toegang tot de MPA opleiding.

Buitenlandse kandidaten moeten voldoende kennis hebben van de Nederlandse taal. De hogeschool kan hiervoor zelf desgewenst nadere eisen stellen.

Begrippenlijst

Assessment

Wanneer kandidaten een assessment moeten doen om hun toelaatbaarheid aan te tonen wordt dat bij voorkeur door Bureau Lancae in Arnhem afgenomen. Lancae heeft een instroomassessment ontwikkeld voor de PA opleidingen dat bestaat uit een capaciteitsonderzoek, en diverse tests op basis waarvan een oordeel gegeven kan worden over probleemanalyse en oordeelsvorming, motivatie en doorzettingsvermogen, en samenwerkingsgedrag.

Indien een kandidaat in het bezit is van een HBO bachelordiploma (of een masterdiploma) anders dan in de sector gezondheidszorg kan dit diploma het assessment vervangen. *HBO Bachelordiploma* Aan het einde van een afgeronde 4-Jarige HBO gezondheidszorgopleiding wordt een getuigschrift uitgereikt). Het getuigschrift (het bachelor diploma) geeft recht op de titel Bachelor (*Bachelor of Health*), gevolgd door de naam van de professie (bv bachelor Fysiotherapie).

Associate Degree (AD)

Ook een AD niveau wordt soms verward met een bachelor niveau. Het AD in dit verband is een wettelijke graad, de *associate degree* geheten, die wordt toegekend aan HBO opleidingen met een opleidingsduur van minder dan 4 jaar die daarmee niet voldoen aan de eisen van een bachelor. Vaak wordt een AD gevolgd door mbo-ers²⁸. De opleidingen die opleiden tot professionals met een AD staan vermeld in het Croho. Een AD-graad is onvoldoende om te kunnen worden toegelaten tot de MPA opleiding.

Bachelor Master

Bachelor is een graad die aangeeft dat iemand succesvol een bacheloropleiding heeft voltooid aan een hogeschool (*professionele bachelor*) of universiteit (*academische bachelor*). Bij een hogeschool betreft het een complete beroepsgerichte opleiding en bij een universiteit een academische basisopleiding waar de student de basiskennis leert over een vakgebied. De meeste WO bachelors sluiten aan op de bijpassende master. HBO gezondheidszorgopleidingen kunnen worden afgerond met een getuigschrift *Bachelor of Health*.

College Zorg Opleidingen (CZO)

Het CZO is een non-profit organisatie die in 2003 is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen de Nederlandse Vereniging Ziekenhuizen (NVZ) en de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU). Haar taak is het toezien op het behoud van kwaliteit van de zorgopleidingen die onder haar ressorteren. Daarnaast stelt zij met de betreffende veldpartijen zoals brancheverenigingen, beroepsverenigingen en de Vereniging Branche- opleidingsinstituten Gezondheidszorg (VBG) de deskundigheidsgebieden en eindtermen vast van een betreffende zorgopleiding.

Het CZO is het landelijke orgaan voor het accrediteren van zorgopleidingen. De onder haar ressorterende opleidingen worden op uniforme manier getoetst waarna, bij goed resultaat, een nationaal erkend CZO keurmerk wordt uitgegeven.

Croho register

De DUO-groep²⁹ heeft de gegevens van het bekostigde en niet-bekostigde hoger onderwijs vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO)³⁰

²⁸ In Groningen bestaat bijvoorbeeld een AD Praktijkondersteuner in de Zorg. Deze opleiding kan worden gevolgd door doktersassistenten die een MBO diploma bezitten.

²⁹ Dienst uitvoering onderwijs van het ministerie van OCW, zie www.IB-groep.nl

³⁰ <https://apps.duo.nl/MCROHO/pages/opleidingDetails.jsf>

Directe patiëntenzorg

Om toegelaten te kunnen worden is werkervaring in de directe patiëntenzorg vereist. Onder directe patiëntenzorg wordt verstaan: de zorg voor individuele patiënten. De Wet BIG spreekt doorgaans van individuele gezondheidszorg als: 'rechtstreeks betrekking hebbende op een persoon en ertoe strekkende diens gezondheid te bevorderen of te bewaken'. Professionals die in de individuele patiëntenzorg werken hebben geleerd om patiënten te verplegen en/ of te behandelen, en mogen volgens de wetgeving onder supervisie medische handelingen verrichten.

HBO niveau

Er wordt door aanbieders van opleidingen nogal eens gesproken over opleidingen op 'HBO-niveau'. Vaak gaat het dan om post-HBO opleidingen en/ of niet geaccrediteerde opleidingen waarvan het opleidingsinstituut vindt dat deze op HBO niveau worden gegeven. Ook door kandidaten wordt nogal eens aangegeven dat zij opleidingen hebben gehad op HBO niveau maar die niet beschikken over een HBO bachelor graad. De term HBO-niveau is echter niet beschermd, geeft niet aan of er sprake is van een HBO bachelor opleiding en kan door iedereen worden gebruikt. Van studenten die aangeven een diploma op HBO-niveau te hebben gehaald moet worden nagegaan of de diploma's uitgegeven zijn door geaccrediteerde instellingen en of de opleiding als bacheloropleiding in het Croho register vermeld staat.

Erkende CZO diploma's³¹

Wanneer een student de opleiding succesvol afrondt bij een zorginstelling met een CZO erkenning voor de betreffende opleiding ontvangt de student een CZO diploma. Het CZO voert hiervan het nationale diplomaregistratie systeem. Wanneer een student de opleiding succesvol afrondt bij een zorginstelling met een CZO erkenning voor de betreffende opleiding, ontvangt de student een CZO diploma. De opleidende ziekenhuizen moeten daarvoor een erkenning aangevraagd hebben bij het CZO. De door het CZO verstrekte diploma's zijn opgenomen in een landelijke register.

MBO niveau

Professionals met een alleen een MBO diploma hebben onvoldoende diploma's om te kunnen instromen in de MPA masteropleiding. Dit heeft te maken met de eisen die de overheid (OCW) stelt aan de instroom van studenten in het masteronderwijs.

Werkervaring

Met relevante werkervaring wordt bedoeld verpleging, diagnostiek en/of behandeling van patiënten als HBO professional binnen de gezondheidszorg. Managementwerk en onderzoek zijn geen patiëntgebonden activiteiten.

³¹ Zie Erkenning diploma door CZO (www.czo.nl)

OPEN UP
NEW HAN_ UNIVERSITY
HORIZONS. OF APPLIED SCIENCES